Rotterdam, 19 oktober 2026

Betreft: Schriftelijke reactie op de beantwoording van zienswijze 1 (1A–1G), raadsvoorstel 26bb006672 ‘Vaststelling TAM-IMRO omgevingsplan Spoorweghaven’; hoorzitting 27 oktober 2026

Geachte leden van de subcommissie,

Op 15 december 2025 heb ik mede de zienswijze ingediend die in de Nota Zienswijzen (bijlage 4 bij het raadsvoorstel) is opgenomen als zienswijze van indiener 1. Ik maak geen gebruik van de mogelijkheid om in te spreken, maar reageer met deze brief schriftelijk op de beantwoording door het college. Ik verzoek u deze brief bij de vergaderstukken te voegen.

Ik waardeer dat de ligplaatsen direct voor de woningen aan de S. van Ravesteynkade uit het plan zijn verdwenen en dat het maximumaantal woonschepen is teruggebracht. Mijn bezwaar tegen de komst van de woonschepen blijft echter bestaan. Het college verklaart alle zeven onderdelen van mijn zienswijze ongegrond. Op de twee zwaarste punten, geluid en luchtkwaliteit, steunt de beantwoording op een uitgangspunt (walstroom) dat niet als regel is vastgelegd. Daarnaast stelt het college dat de bronnen die omwonenden in de praktijk het meest zullen merken, buiten de wettelijke rekentoets vallen. Dat ze buiten die toets vallen, betekent niet dat ze geen hinder geven. Het betekent alleen dat die hinder niet is onderzocht.

1. Geluid: de Spoorweghaven werkt als klankkast (zienswijzen 1A en 1G)

Het college antwoordt dat het berekende nestgeluid maximaal 44 dB L_{den} bedraagt. Het stelt verder dat loopgeluid, huishoudelijk geluid en installaties zoals airco’s en warmtepompen “niet onder de geluidstoets van het Bkl” vallen (beantwoording 1A en 2S). Volgens het college is een airco-buitenunit “gezien de afstand tot de woningen” niet hoorbaar (1G).

Daar wil ik het volgende tegenover stellen:

- Het akoestisch onderzoek gaat over het geluid dat óp de woonschepen terechtkomt. Het gaat niet over het geluid dat de woonschepen zelf veroorzaken bij de bestaande woningen. Het college bevestigt bij 2S dat installaties aan boord niet zijn meegenomen. De Bkl-toets is een ondergrens. Bij een evenwichtige toedeling van functies aan locaties weegt uw raad alle betrokken belangen, ook het woon- en leefklimaat van de bestaande bewoners.
- De Spoorweghaven is een smalle, besloten haven met harde, verticale kademuren en gevels aan weerszijden. Water is een akoestisch hard oppervlak zonder bodemdemping (in de rekennorm ISO 9613-2 geldt voor water de bodemfactor G = 0)[1]. Geluid draagt daardoor over het water ver en weerkaatst tussen kades en gevels. Dat is geen theorie: het kraken van de loopbrug van het ene schip bij de Stieltjesstraat is nu al in mijn woning hoorbaar. Twaalf bewoonde schepen met loopbruggen, buitenunits, pompen en klussen aan stalen rompen zullen dit effect vermenigvuldigen.
- Voor de bewering dat airco’s niet hoorbaar zijn, noemt het college geen afstand, geen bronvermogen en geen berekening. Juist continu draaiende installaties met een tonaal karakter worden ’s nachts als hinderlijk ervaren, ook als ze in het totale geluidsniveau weinig toevoegen.
- Het college erkent zelf dat voor woonschepen van vóór 1 januari 2018 de technische eisen van het Bbl niet gelden. Het schrijft daarover: “niet van alle bestaande installaties kan worden aangenomen dat zij aan moderne emissie- of geluidsnormen voldoen” (1G). Het gaat hier om bestaande, oudere schepen.

- Nachtelijk geluid is een erkende oorzaak van slaapverstoring, met gevolgen voor de gezondheid. De WHO heeft daar in haar richtlijnen voor omgevingsgeluid aparte nachtwaarden voor opgenomen[2].

2. Luchtkwaliteit: stoken op hout en diesel blijft toegestaan (zienswijzen 1F en 1G)

Het college schrijft letterlijk: *"Verder worden alle wettelijke regels gevolgd en daaruit volgt dat stoken met o.a. hout- en diesel is toegestaan."* De walstroomaansluiting zou vervuilende warmtevoorzieningen "ontmoedigen" (1F), en daardoor zouden generatoren "niet worden verwacht" (1G).

- Walstroom is volgens het college "in de planmotivering opgenomen" (2M). Voor zover ik kan nagaan, staat in de planregels geen plicht om op walstroom aan te sluiten of alleen walstroom te gebruiken. Dat uitgangspunten in de motivering geen garantie zijn, blijkt uit het raadsvoorstel zelf: de aansluiting op de riolering is begroot, maar voor de meeste schepen is daar nog geen financiering voor.
- Een stroomaansluiting voorkomt het stoken niet. Op oudere, slecht geïsoleerde schepen zonder stadsverwarming is elektrisch verwarmen duur. Een hout-, diesel- of oliekachel ligt dan voor de hand, en volgens het college is die toegestaan. Hetzelfde geldt voor de dieselkachels van de jachten in de jachthaven.
- Houtrook bevat fijnstof, roet en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's). Volgens het RIVM zijn de gezondheidseffecten van fijnstof het best onderbouwd. Mensen met long- of hart- en vaatziekten, ouderen en kinderen zijn er extra gevoelig voor. Houtstook is bovendien de belangrijkste bron van ernstige geurhinder en slaapverstoring door stank[3]. De Gezondheidsraad adviseerde in 2018 om het gebruik van houtkachels te ontmoedigen[4]. De WHO verlaagde in 2021 de advieswaarde voor $PM_{2,5}$ naar 5 µg/m³ jaargemiddeld, omdat er ook bij lage concentraties gezondheidseffecten optreden[5].
- De rookafvoer van een woonschip zit laag, enkele meters boven het water. Dat is ter hoogte van of onder de ramen en ventilatieopeningen van de omliggende woningen. In een besloten haven verspreidt rook zich bij windstil of mistig weer slecht, en dat zijn juist de dagen waarop het meest wordt gestookt. Met twaalf woonschepen en de jachten tellen deze bronnen bij elkaar op.
- Het college stelt dat het niet nodig of proportioneel is om dit in het omgevingsplan te regelen. Dat is een keuze, geen juridische beperking. Een gemeente kan de aanwezigheid van een houtkachel niet verbieden, maar kan in het omgevingsplan wél regels stellen aan het gebruik ervan. Met een goede motivering kan dat ook voor een specifiek gebied[6]. Juist omdat toezicht aan boord volgens het college lastig is en alleen plaatsvindt bij "concrete signalen", bieden heldere gebruiksregels omwonenden meer bescherming dan de open norm van de zorgplicht.

3. Overige punten (zienswijzen 1B tot en met 1E)

- **Parkeren (1B).** Volgens de motivering zijn voor twaalf woonschepen zeven extra parkeerplaatsen nodig, en die komen er in dit plan niet. Het college neemt aan dat nieuwe bewoners zonder parkeervergunning uitwijken naar private parkeerplaatsen. Of dat zo is, wordt niet onderzocht. Ik vraag u deze aanname te laten toetsen met een evaluatie van de parkeerdruk in de omliggende straten.
- **Ligplaatsen, aanleggen en lengte (1C, 1D en 1E).** Ik neem kennis van de verduidelijking dat aanleggen buiten de functieaanduidingen op grond van artikel 4 verboden is, en dat woonschepen binnen de aangeduide ligplaatsen moeten blijven. Ik vraag u te laten bevestigen dat aan de zijde van de S. van Ravesteynkade geen ligplaatsen voor woonschepen zijn aangeduid, en dat op naleving wordt toegezien.

4. Verzoek aan de raad

Ik verzoek uw raad de zienswijzen 1A, 1F en 1G (gedeeltelijk) gegrond te verklaren en het omgevingsplan niet ongewijzigd vast te stellen, maar:

a. in de planregels voor schepen met een ligplaats in de Spoorweghaven een plicht op te nemen om op walstroom aan te sluiten en die te gebruiken, met een verbod op het gebruik van generatoren;

b. in de planregels regels op te nemen over het gebruik van stooktoestellen op vaste of vloeibare brandstof (hout, pellets, diesel en stookolie) op deze schepen;

c. vóór vaststelling te laten berekenen of meten welk geluid installaties aan boord (airco-buitenunits, warmtepompen) veroorzaken op de gevels van de omliggende woningen, inclusief de weerkaatsing in de haven, en eisen te stellen aan het geluidsniveau en de plaatsing van buitenunits;

d. als het college meent dat een of meer van deze punten niet in het omgevingsplan geregeld kunnen worden, het college te vragen ze op te nemen in de voorwaarden van de ligplaatsvergunning of het ligplaatsreglement, en aan uw raad te laten zien hoe dat gebeurt;

e. een evaluatie af te spreken van geluid, rook en parkeerdruk, één jaar nadat de woonschepen in gebruik zijn genomen, waarbij de omwonenden worden betrokken.

Ik vertrouw erop dat u deze punten meeweegt bij uw besluit. Voor vragen ben ik bereikbaar via het bovenstaande e-mailadres.

Met vriendelijke groet,

Dr. M. Lafeber

Bronnen

[1] ISO 9613-2. Acoustics – Attenuation of sound during propagation outdoors – Part 2: General method of calculation. Water en andere harde oppervlakken: bodemfactor G = 0.

[2] World Health Organization. Environmental Noise Guidelines for the European Region. Kopenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2018.

[3] RIVM. Effecten van houtrook op gezondheid. www.rivm.nl/houtrook/effecten-van-houtrook-op-gezondheid (geraadpleegd oktober 2026).

[4] Gezondheidsraad. Gezondheidswinst door schonere lucht. Den Haag: Gezondheidsraad, 2018; publicatienr. 2018/01.

[5] World Health Organization. WHO global air quality guidelines: particulate matter (PM2.5 and PM10), ozone, nitrogen dioxide, sulfur dioxide and carbon monoxide. Genève: WHO, 2021.

[6] IPLO (Informatiepunt Leefomgeving). Regels voor houtstook vanuit woningen, tuinen en vreugdevuren. iplo.nl (geraadpleegd oktober 2026).